

Hammenhögs Friskola

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE
BEHANDLING

För läsåret 2022/2023

Innehåll

1 Grunduppgifter

- 1.1 Vår vision
- 1.2 Skolledning (rektor/bitr. rektor)
- 1.3 Personal
- 1.4 Vårdnadshavare
- 1.5 Barn/elever
- 1.6 Förankring av planen

2 Främjande och förebyggande arbete

- 2.1 Rutiner för att utreda och åtgärda kränkningar
- 2.2 Ansvarsförhållande

3 Kartläggningsmetoder

4 Utvärdering läsåret 20/21

- 4.1 Trygghetsvandring
- 4.2 Kränkingsanmälningar
  - 4.2.1 Jämförelsetabell av antalet kränkingsanmälningar från vt 16 till vt-22
- 4.3 Enkäter
- 4.4 Frånvaro
- 4.5 Rapport om tillbud/skada

5 Hammenhögs Friskolas arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling

6 Diskrimineringsgrunderna och former av diskriminering

- 6.1 Sju diskrimineringsgrunder
- 6.2 Sex former av diskriminering

Bilagor

- 1. Rutin som komplement till plan mot kränkande behandling vid Hammenhögs Friskola
- 2. Anmälan till rektor/ bitr. rektor om kränkande behandling
- 3. Blankett - utredning av kränkande behandling/diskriminering/trakasserier

1 Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av Plan mot diskriminering och kränkande behandling (förkortas härnäst PLDK) är förskola, grundskola F-6 samt fritidshem på Hammenhögs Friskola.

Kränkande behandling innebär att ett barns/elevs värdighet kränks. Om kränkningen har något samband med någon av diskrimineringsgrunderna kallas det för trakasserier. Kränkande behandling kan vara att någon upplever sig oskyldigt anklagad eller att andra barn/elever visar avståndstagande genom att knuffas, viskas, retas, eller skämta på barnet/elevens bekostnad. Skolan har skyldighet att agera om något barn/elev känner sig kränkt.

Tidigare användes begreppet mobbning men detta används inte i skollagen längre. Mobbning räknas som kränkande behandling eller trakasserier som upprepas och utförs av en eller flera som medvetet vill skada en annan person fysiskt och/eller psykiskt.

1.1 Vår vision

Alla barn/elever skall med tillförsikt och förväntan kunna gå till Hammenhögs Friskola som kännetecknas av trygghet, respekt, värme, hänsyn, öppenhet, kamratskap och engagemang. Ingen på vår skola ska bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för annan kränkande behandling. Tillsammans med barn, elever, personal och vårdnadshavare vill vi förebygga, upptäcka och stoppa kränkningar och trakasserier. Vi ser olikheter som en tillgång för utveckling. Konflikter är en naturlig del av mänskligt samspel som får oss att växa som individer. Vi ger barnen/eleverna verktyg och den hjälp de behöver för att växa i detta samspel.

Det råder nolltolerans mot alla former av diskriminering och kränkande behandling på Hammenhögs Friskola.

Planen gäller från 2022-08-08

Planen gäller till 2023-08-31

1.2 Skolledning (rektor/bitr. rektor)

Skolledningen ansvarar för att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera förskolans/skolans PLDK. Ledning ansvarar för att nyanställd personal informeras om PLDK och hur skolan arbetar mot diskriminering och kränkande behandling. Skolledning tar emot kränkningsanmälningar och ansvarar för att informera huvudman. Skolledning tillser att handlingsplanen revideras årligen.

1.3 Personal

All personal har ansvar att ta del av PLDK och agera utifrån den. Berörd personal ansvarar för att upprätta en kränkningsanmälan och informera skolledning. Personalen ansvarar också för att kränkningsanmälan lämnas till rektor/bitr. rektor och att uppföljning sker.

Mentorerna ansvarar för att eleverna informeras om planen och hur skolan arbetar mot diskriminering och kränkande behandling samt att implementera den i det vardagliga arbetet.

1.4 Vårdnadshavare

Information om innehållet i PLDK och det arbete som bedrivs mot diskriminering och kränkande behandling på skolan sker vid föräldramöten/skriftlig information, via skolans hemsida och andra kontakter mellan skola och hem. Alla vårdnadshavare är delaktiga i sitt barns skolsituation bl. a. genom utvecklingssamtal. Vårdnadshavare informeras om skolans ordningsregler skriftligt vid läsårsstart. Om vårdnadshavare uppmärksammar kränkande behandling och/eller diskriminering gällande eget barn eller andra barn/elever informerar vårdnadshavaren detta till elevens mentor eller rektor. Genom enkäter och på föräldramöten görs vårdnadshavare delaktiga i planen.

1.5 Barn/elever

Barnen/eleverna ska känna till att de ska kunna vända sig till personal på skolan om de upplever att de eller någon blir diskriminerad eller kränkt på förskolan/skolan. Barnen/eleverna ska få möjlighet att i de olika råden föra diskussioner, synliggöra och få igång debatt om missförhållanden på skolan som påverkar arbetsron och trivseln.

1.6 Förankring av planen

Planeringsdagar och arbetsplatsträffar används för utvärdering och revidering av planen. PLDK ska utgöra en grund i planeringen av verksamheten. Arbetslaget ska kontinuerligt arbeta med värdegrundsfrågor. Trivselregler och ordningsregler tas fram varje hösttermin. PLDK läggs ut på hemsidan vid läsårsstart.

2 Främjande och förebyggande arbete

Det främjande och förebyggande arbetet ingår i det systematiska kvalitetsarbetet och handlar om att stärka positiva förutsättningar för likabehandling och för att avvärja risker. Arbetet sker fortlöpande under läsåret och gäller för förskolan, skolan och fritidshemmet. Läsåret ska starta med att alla elever utifrån ålder och mognad arbetar tillsammans med personal kring klassens gemensamma trivselregler och förhållningssätt. Dessa ska finnas väl synliga i varje klassrum tillsammans med skolans ordningsregler. Ordningsreglerna fastställs av rektor.

Skolan ska motverka traditionella könsroller och könsroller. Miljön ska uppmuntra till olika lekar som inte riktar sig till någon speciell grupp. Personalen ska uppmuntra barnens och elevernas lek oavsett kön, alla ska kunna delta. Personalen ska ha ett öppet förhållningssätt till olika typer av familjebildningar och stärka respekten för allas lika

värde. Alla barn ska känna sig välkomna i lekar och aktiviteter under sin dag på förskolan/skolan.

Barn och elever i verksamheten ska få kännedom om betydelsen av deras handlingar. De ska lära sig att hantera känslor hos sig själva och andra, samt skapa och bevara goda relationer.

2.1 Rutiner för att utreda och åtgärda kränkningar

Det är var och ens skyldighet att direkt agera om det kommer till dennes kännedom om något barn/elev upplever sig kränkt eller trakasserad på skolan. Samtala med berörda direkt och försök få en uppfattning av händelsen samt dokumentera detta på avsedd blankett. Markera att det som skett inte är acceptabelt och måste upphöra.

Händelsen skall dokumenteras på avsedd blankett och lämnas till skolläda som sedan informerar huvudman. Händelsen ska bedömas som antingen förenklad kränkingsanmälan eller kränkingsanmälan. Om kränkingsanmälan görs ska denna lämnas i facket märkt med "trygghetsteam". Om personal får kännedom om att ett barn/en elev blivit kränkt, skall skolans rutiner aktiveras, se bilaga "Rutin som komplement till likabehandlingsplan vid Hammenhög Friskola". Kurator finns som stöd vid behov vid upprättande av kränkingsanmälan.

2.2 Ansvarsförhållande

All personal ansvarar för att ta alla misstänkta kränkningar/trakasserier på allvar och samtala med berörda elever, vuxna och vårdnadshavare. Vid händelse av kränkning eller trakasserier har all personal ansvar för att anmäla till trygghetsteamet och rektor.

3 Kartläggningsmetoder

Likabehandlingsplanen upprättas och revideras årligen. Skolan kartlägger regelbundet barnens/elevernas trygghet och trivsel samt deras upplevelse av kränkande behandling. Detta sker genom organiserade grupp/klassamtal, enkäter till elever, personal och vårdnadshavare, samtal i de olika råden, trygghetsvandringar med elever, sammanställning av kränkingsanmälningar, sammanställning av rapport om tillbud/skada samt genom frånvarorapporter. Utifrån kartläggning och analys ska det vid behov arbetas fram åtgärder som skapar trygghet och trivsel för eleverna. Eleverna ska vara delaktiga i detta arbete.

Kontinuerliga uppföljningar ska ske på arbetsplatsträffar, studiedagar och på klasskonferens en gång per termin.

En arbetsplatsträff under början av höstterminen ska användas till utvärdering och kartläggning med all personal i mindre grupper. Utvärdering av främjande åtgärder skall ske under k-dagarna i augusti 2020. Elevrådet utvärderar vid sista terminsträffen.

4 Utvärdering läsår 21/22

4.1 Trygghetsvandring

Trygghetsvandringen blev ej genomförd läsår 21/22 på grund av kuratorsbyte.

4.2 Kränkingsanmälningar

En kränkingsanmälan ska göras om ett barn, en elev eller en personal på Hammenhög Friskola blivit kränkt. Alla kränkingsanmälningar rapporteras till huvudman. Under vt-17 gjorde Hammenhög Friskola en ändring i rutin som komplement till likabehandlingsplan vid Hammenhög Friskola. Ändringen innebar att kränkingsanmälningarna delades upp i "förenklade kränkingsanmälningar" och "kränkingsanmälningar". Anledningen till att använda sig av "förenklade kränkingsanmälningar" är för att skolan ska kunna upptäcka beteenden och handlingar som kan komma att leda till kränkande behandling *innan* det skett och på så vis arbeta förebyggande mot detta.

Sammanställning av kränkingsanmälningar från vt-16 till och med vt-22 visas i tabellen nedan. Statistik över "förenklade kränkingsanmälningar" finns hos rektor och kurator.

4.2.1 Jämförelsetabell av antalet kränkingsanmälningar vt-16 till och med vt-22 Förskola, grundskola, personal

Kränkingsanmälningar	vt-16	ht-16	vt-17	ht-17	vt-18	ht-18	vt-19	ht-19	vt-20	ht-20	vt-21	ht-21	vt-22
Psykiska	30	18	2	2	2	1	1	0	1	0	1	1	2
Fysiska	5	12	4	6	8	3	1	4	1	0	2	1	0
Totalt	35	30	6	8	10	4	2	4	2	0	3	2	2

Utifrån tabellen ovan kan vi utläsa att antalet kränkingsanmälningar sjunkit kraftigt från vt-16 till vt-18. En förklaring till varför kränkingsanmälningarna ökat något från vt-17 till vt-18 kan vara att elevantalet generellt ökat på både förskolan och skolan under läsår 16/17 med ett 30-tal elever på skolan och runt 5 barn på förskolan. Ytterligare en förklaring till ökningen av antalet kränkingsanmälningar kan vara att blanketten arbetats om och har under läsåret 17/18 varit mer lättillgänglig och lättadministrerad. Vidare ser vi att antalet kränkingsanmälningar sjunkit och legat stadigt på en låg nivå de tre senaste åren, vilket är en effekt av det förebyggande och främjande arbetet som genomsyrar verksamheten.

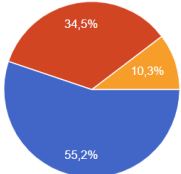
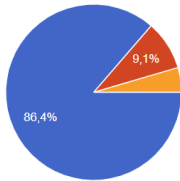
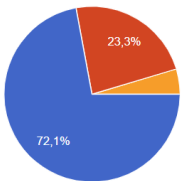
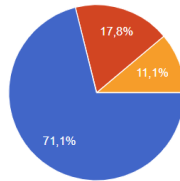
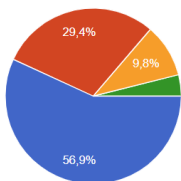
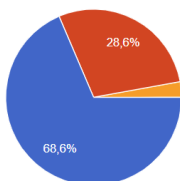
4.3 Enkäter

Nedan följer en jämförelse av utvalda frågor gällande trivsel och trygghet från de senaste 5 årens enkäter gjorda av vårdnadshavare.

Upplever vårdnadshavarna att deras barn trivs på skolan/förskolan?

Nedan kan vi utläsa hur vårdnadshavarna upplever att deras barn/elever trivs på Hammenhög Friskola. På påståendet "mitt barn trivs på skolan" visar resultatet att 55,2% säger att det stämmer helt år 2017 men år 2018 är det hela 86,4 % som upplever att det stämmer helt. År 2019 uttrycker 72,1 % av vårdnadshavarna att det stämmer helt att deras barn trivs på skolan och förskolan. Denna siffra är i stort sett oförändrad under år 2020 (71,1 %). 2021 uppger 57 % av vårdnadshavarna att deras barn trivs i skolan, detta är en minskning med ca 20 %. Dessutom uppger en del vårdnadshavare att deras barn inte trivs alls i skolan. 2022 uppger 68,8 % av vårdnadshavarna att deras barn trivs i skolan. Ingen vårdnadshavare uppger att deras barn inte trivs alls i skolan.

Skola och fritidshem

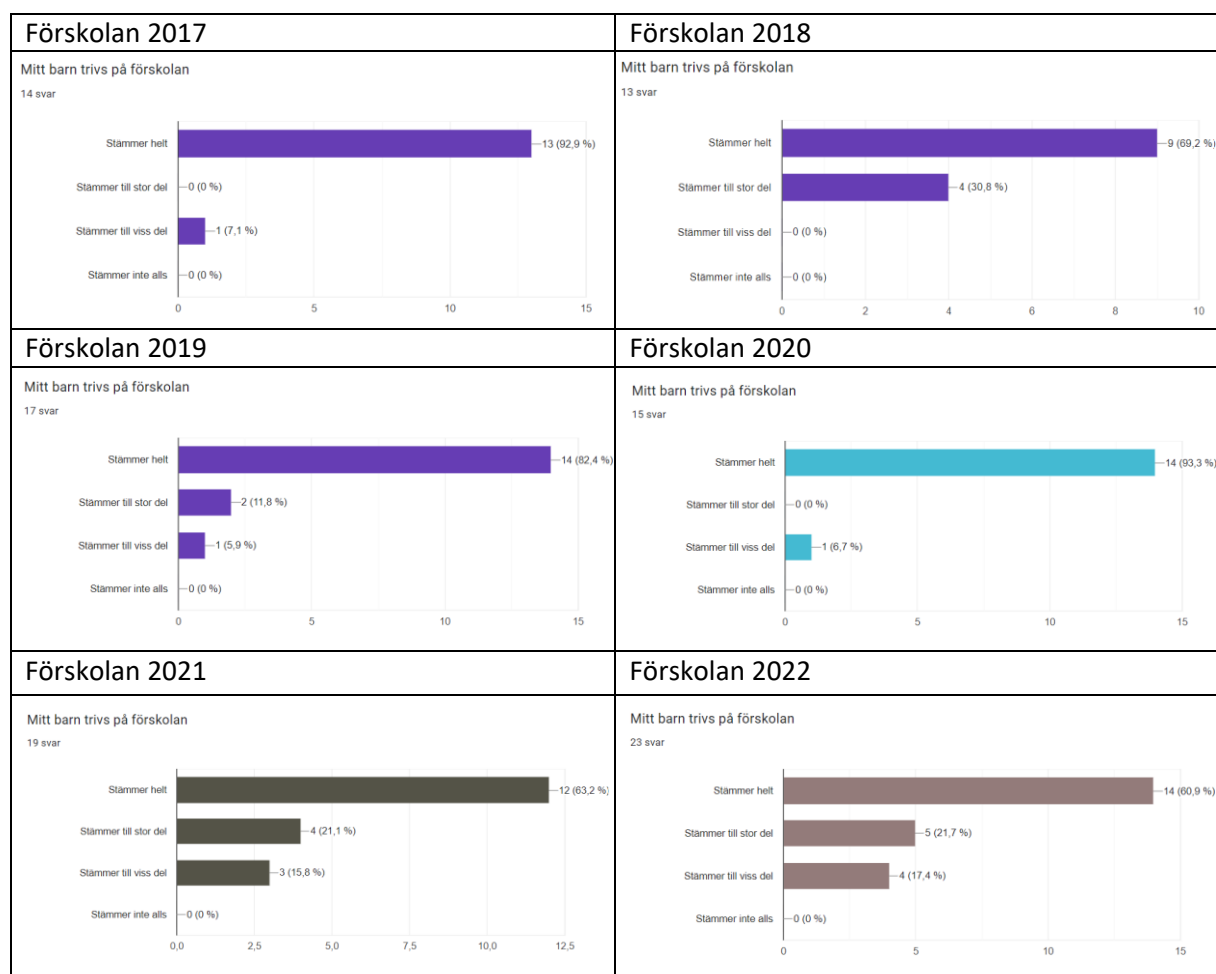
Skola och fritids 2017	Skola och fritids 2018
Mitt barn trivs på skolan 29 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls	Mitt barn trivs på skolan 22 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls
Skola och fritids 2019	Skola och fritids 2020
Mitt barn trivs på skolan 43 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls	Mitt barn trivs på skolan 45 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls
Skola och fritids 2021	Skola och fritids 2022
Mitt barn trivs på skolan 51 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls	Mitt barn trivs på skolan 35 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls

Gällande förskolan visar resultatet 2017 att 92,9 % tycker att det stämmer helt, detta har gått ner under år 2018 då 69,2% tycker att det stämmer helt. Resultaten från 2019 visar att 82,4 % av vårdnadshavarna anser att det stämmer helt att deras barn trivs på förskolan. 2020 uppger 93,3 % av vårdnadshavarna att det stämmer helt att deras barn trivs på förskolan. Denna siffra har sjunkit något under 2021 och en del vårdnadshavare uppger att det bara stämmer till viss del att deras barn trivs på förskolan. 2022 uppger 60,9 % att det stämmer helt att deras barn trivs på förskolan.

Ingen av vårdnadshavarna på förskolan svarar att barnen inte trivs alls.

Förskolan

Arbetar skolan/förskolan synligt med värdegrundsfrågor?

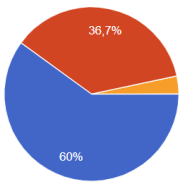
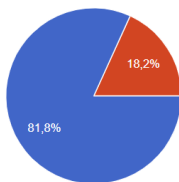
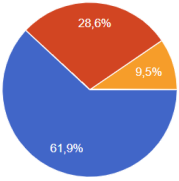
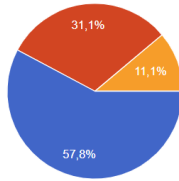
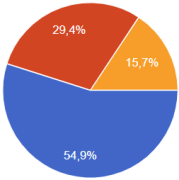
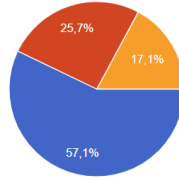
På frågan om skolan/fritidshemmet arbetar synligt med värdegrundsfrågor svarar 60 % av vårdnadshavarna på skolan att detta stämmer helt år 2017, år 2018 svarar 81,8 % av vårdnadshavarna att detta stämmer helt. År 2019 uppger 61,9 % av vårdnadshavarna att det stämmer helt att skolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor, och 2020 har denna procent minskat något (57,8 %). Resultatet 2021 på denna fråga är i det närmaste oförändrat sedan 2020 (56,1 % av vårdnadshavarna uppger att det stämmer helt att skolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor).

71,4% av vårdnadshavarna på förskolan uppger år 2017 att detta stämmer helt, men år 2018 uppger 58,3% av vårdnadshavarna på förskolan att detta stämmer helt. Under 2019 uppger 52,9% av vårdnadshavarna att det stämmer helt att förskolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor, 2020 ser vi en liten uppgång i samma fråga (60 %). 2021 uppger 47,4% av vårdnadshavarna att förskolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor. Detta är en liten minskning sedan föregående år.

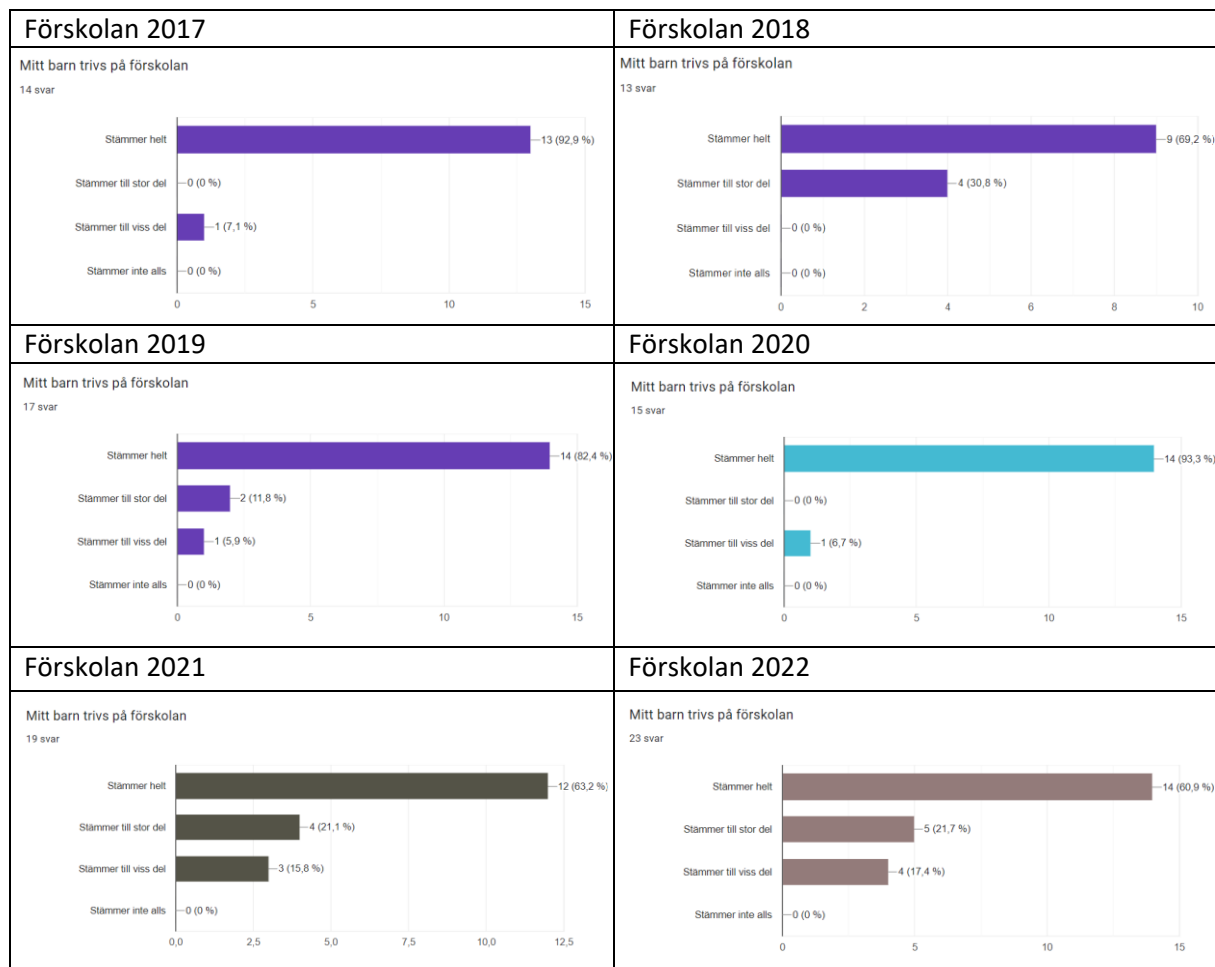
2022 uppger 57,1 % av vårdnadshavarna att skolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor. 52,2 % av vårdnadshavarna på förskolan uppger att förskolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor.

Ingen av vårdnadshavarna på förskolan uppger att det inte stämmer alls att förskolan arbetar synligt med värdegrundsarbetet 2022.

Skola och fritidshem

Skola och fritids 2017	Skola och fritids 2018
Skolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor 30 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls	Skolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor 22 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls
Skola och fritids 2019	Skola och fritids 2020
Skolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor 42 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls	Skolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor 45 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls
Skola och fritids 2021	Skola och fritids 2022
Skolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor 51 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls	Skolan arbetar synligt med värdegrundsfrågor 35 svar - Stämmer helt - Stämmer till stor del - Stämmer till viss del - Stämmer inte alls

Förskolan

4.4 Frånvaro

Om det upptäcks att en elev har över 20 % frånvaro kopplas barn- och elevhälsoteamet in för att utreda vad detta kan bero på. Hammenhög Friskola har en rutin för att främja skolnärvaro. Under läsåret 21/22 hade Hammenhög Friskola en del elever med över 20 % frånvaro. Frånvaron var giltig och handlade till allra största del om försiktighetsåtgärder gällande covid-19. Mentor, barn- och elevhälsoteamet tillsammans med vårdnadshavare har haft kontinuerlig kontakt kring detta och arbetat fram åtgärder i de fall detta varit nödvändigt.

4.5 Rapport om tillbud/skada

Antalet rapporter om tillbud/skada sammanställs varje läsår och används som ett verktyg för att mäta tryggheten på Hammenhög Friskola. Antalet rapporter om tillbud/skada har ökat både på förskolan och skolan från läsår 15/16 till läsår 16/17 och vidare under läsår 17/18. En förklaring till detta kan vara att elevantalet generellt ökat på både förskolan och skolan under läsår 16/17 med ett 30-tal elever på skolan och runt 5 barn på förskolan.

Ytterligare en förklaring till ökningen av antalet rapporter om tillbud/skada kan vara att blanketten arbetats om och har under läsåret 17/18 varit mer lättillgänglig och lättadministrerad. Vidare ser vi att antalet rapporter om tillbud/skada läsåret 19/20 har minskat på tydligt på skolan samtidigt som vi ser en tydlig ökning på förskolan. Antalet rapporter om skada/tillbud har legat på en motsvarande nivå under läsåret 20/21 som under läsåret 19/20. Under läsåret 20/21 har personalen på förskolan gjort 4 anmälningar om skada/tillbud.

Under läsåret 21/22 har antalet rapporter om tillbud/skada ökat på förskolan men minskat på skolan. Det som sticker ut är ökningen rapporter om tillbud/skada som är inlämnat från personalen. Övervägande del av rapporterna kommer från personalen på förskolan. Skolledningen har gått igenom alla rapporterna noggrant och kan på detta sätt göra direkta insatser för att skapa en tryggare arbetsplats.

Hela verksamheten

Rapport om tillbud/skada	Läsår 15/16	Läsår 16/17	Läsår 17/18	Läsår 18/19	Läsår 19/20	Läsår 20/21	Läsår 21/22
Förskola	1	3	4	7	16	17	21
Grundskola	19	27	32	32	22	25	17
Personal	-	-	-	-	-	4	10

5 Hammenhögs friskolas arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling

1. Undersöka/kartlägga

På Hammenhögs friskola genomför vi enkäter med elever/barn, vårdnadshavare och personal en gång per läsår och trygghetsvandringar med eleverna på skolan en gång per termin. Detta för att eleverna/barnen, vårdnadshavarna och personalen själva ska återge hur tryggheten och trivseln utifrån diskrimineringsgrunderna och kränkningar ser ut. Dessutom ingår eleverna i olika råd på skolan där eleverna får ha inflytande på verksamheten genom samtal med klasslärare, elevhälsa samt rektor. Elevråd där elevrepresentanter, rektor och kurator medverkar sker ca en gång i månaden. Matråd där elevrepresentanter, skolsköterska och kökschef medverkar sker 2 gånger/termin. Natur-råd där elevrepresentanter och odlingspedagog medverkar sker 2 gånger/termin. Klassråd där samtliga elever och mentor medverkar sker ca 2 gånger/månad. Utöver detta sammanställer kurator en gång per termin alla kränkingsanmälningar som kommit in och för statistik över detta.

2. Analyser

På Hammenhögs Friskola ansvarar skolledningen i samråd med barn- och elevhälsoteamet för att sammanställa och analysera enkäterna från elever/barn, vårdnadshavare och personal en gång per läsår. Kurator ansvarar för att samla in och sammanställa trygghetsvandringarna och ansvarar för att analysera detsamma en gång per termin. Ansvarig personal för respektive råd dokumenterar och analyserar elevernas synpunkter som kommit fram under mötet. Kurator ansvarar för att sammanställa och analysera kränkingsanmälningarna som kommit in under terminen. Skolledningen i samråd med barn och elevhälsan ansvarar för att analysera elevers frånvaro.

3. Åtgärda

På Hammenhögs Friskola ansvarar skolledningen i samråd med barn- och elevhälsoteamet för att finna lämpliga åtgärder om det visar sig att barn/elever, vårdnadshavare eller

personal känner sig otrygga, diskriminerade eller trakasserade utifrån enkätsvaren eller de andra kartläggningsmetoderna. Åtgärder arbetas fram under ett barn- och elevhälsoteamsmöte. Ansvarig personal för respektive råd ansvarar för att, vid behov i samråd med skolledningen och/eller barn- och elevhälsoteamet, ta fram lämpliga åtgärder om det under ett råd-möte framkommer att elever känner sig otrygga, diskriminerade eller trakasserade på skolan. Skolledningen ansvarar för att ta fram lämpliga åtgärder i fall där barn/elever blivit kränkta, diskriminerade eller trakasserade. Samtliga åtgärder dokumenteras av ansvarig personal.

4. Följa upp och utvärdera

Löpande uppföljning sker kontinuerligt och ska syfta till att motverka kränkningar, diskriminering och trakasserier. Ansvarig personal/personalgrupp ansvarar för att följa upp och utvärdera sitt arbete för att stärka positiva förutsättningar för likabehandling på förskolan, skolan och fritidshemmet.

6. Diskrimineringsgrunderna och former av diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.

Eftersom diskriminering innebär att någon missgynnas förutsätter det någon form av makt hos utövaren. Elever kan därför inte diskriminera varandra utan handlingen utförs av huvudman eller personal.

6.1 Sju diskrimineringsgrunder

En förenklad beskrivning av lagens definition av diskriminering är att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning

- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder.

6.2 Sex former av diskriminering

Lagen förbjuder sex former av diskriminering. De olika formerna är:

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- bristande tillgänglighet
- trakasserier och sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera.

Bilaga 1

Rutin som komplement till plan mot kränkande behandling vid Hammenhögs Friskola

Rutinen utgår inte från en specifik modell utan element av olika antimobbningsprogram har plockats ut för att maximera effekten av arbetet. Enligt skolverkets sammanfattande rapport om olika antimobbningsprogram (2011) är det mer effektivt att varje skola tar del av och plockar ut element av flera olika antimobbningsprogram för att anpassa trygghetsarbetet på bästa sätt till den enskilda skolan.

Hammenhögs Friskolas arbete mot **kränkningar, trakasserier och diskriminering** baseras på flera olika metoder som anpassats till skolans behov. Vi arbetar i stor utsträckning för att förebygga kränkningar innan kränkningarna skett. Handlingsplanen nedan bygger på Hammenhögs Friskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling. Det förebyggande arbetet mot kränkningar ser ut som följande:

Insatser för att minska kränkningar:

- *Relationsfrämjande mellan elever* – som en medveten strategi som konkretiseras i aktiviteter, för att skapa närhet och gemenskap genom sociala lekar och dylikt. Detta görs genom aktiviteter och lekar, både vuxenledda och elevledda, dels på fritids, i klassrummen men också på rasterna.
- *Elever medverkar aktivt i det förebyggande arbetet mot upprepade kränkningar* – elever ska i hög grad få i uppgift att med stöd av och i samarbete med vuxna på skolan hålla i olika insatser med syfte att skapa en god atmosfär genom att skapa och upprätthålla trivselregler på skolan och förskolan. Kuratorn upprättar och klasslärarna genomför även trygghetsvandringar en gång per termin med eleverna för att upptäcka och kartlägga otryggheter i skolan. Vi har också skyddsombud på skolan.
- *Disciplinära strategier* – arbetslaget har samma förhållningssätt och syn på påföljder eller konsekvenser som används vid oacceptabelt beteende.
- *Rastvärdssystem* – väl utvecklat, schemalagt och baserat på kartläggning av platser (dels genom trygghetsvandring) som upplevs som otrygga för eleverna.
- *Åtgärder för de som kränker och åtgärder för de som blir kränkta* – se handlingssteg vid fall av kränkningar nedan.
- *Trivselregler* – framtagna i samarbete mellan personal och elever.

Insatser för att minska andelen elever som kränker:

- *Uppföljning/utvärdering* – genomförs regelbundet av elevernas situation när det gäller kränkningar och resultaten används för att utveckla och justera insatserna mot kränkningar. Utvärderingar görs genom observationer av lärare, rastvärdar samt kurator. Kartläggningar som till exempel trygghetsvandringar som upprättas av kuratorn och genomförs av klasslärarna samt diskussioner inom arbetslagen.
- *Elever medverkar aktivt i det förebyggande arbetet mot kränkningar* – elever ska i hög grad få i uppgift att med stöd av och i samarbete med vuxna på skolan hålla i olika insatser med syfte att skapa en god atmosfär genom att skapa och upprätthålla trivseregler på skolan. Ordningsreglerna lyfts och redigeras en gång per år på ett elevråd och fastställs av rektor.
- *Personalutbildning* – innebär att flertalet av personalen fått utbildning som ökar deras förståelse för olika sorters kränkningar. Detta förvärvas både internt och externt genom diskussion vid personalmöten, vid APT samt via externa föreläsningar.

Vid fall av kränkning mellan elever

Det är varje personals ansvar att informera rektor/bitr. rektor om en kränkning eller trakasseri mellan elever iakttagits. Hammenhögs Friskolas personal arbetar med de problem som kommit till känna enligt nedanstående rutin:

Vid förenklad kränkingsanmälan:

Mentor/den personal som uppmärksammat kränkningen stoppar det som händer och samtalat med de berörda direkt om detta är möjligt. Rektor/Bitr. rektor informeras snarast möjligt genom gällande blankett som fylls i av den vuxne som uppmärksammat kränkningen, dock senast inom 24 timmar (bortsett från helgdagar). Kurator finns tillgänglig som stöd vid upprättande av kränkingsanmälan.

Vid kränkingsanmälan:

1. Mentor/den personal som uppmärksammat kränkningen stoppar det som händer och samtalat med de berörda direkt om detta är möjligt. Rektor/Bitr. rektor informeras snarast möjligt genom avsedd blankett som fylls i av den vuxne som uppmärksammat kränkningen, dock senast inom 24 timmar. Kurator finns tillgänglig som stöd vid upprättande av kränkingsanmälan.
- 2a. Enskilda samtal med de elever som kränkt och med den/de som blivit kränkt/kränkta. Samtalen syftar till att medvetandegöra eleverna om hur deras beteende uppfattas, påverkar och med det allvar skolans personal ser på situationen. Samtliga berördas vårdnadshavare kontaktas för information om att kränkande behandling ägt rum inom 24 timmar.
- 2b. Vid behov; gruppdiskussion med inblandade elever (vanligare i lägre årskurser).
3. Uppföljningssamtal med de inblandade eleverna ca en vecka efter inledande samtal för att ta reda på om kränkningarna har upphört.

4. Skolans barn- och elevhälsoteam informeras i de fall där den elev som utsatts/utsatt för kränkning uppfattas kunna ha behov av fortsatt stöd. Barn- och elevhälsoteamet avgör behovet av fortsatt stöd.
5. Vid behov; samtal med eleven som utsatts för kränkning för att utreda om kränkningen upphört efter ca en månad.
6. Om kränkningarna inte upphört upprättas ett åtgärdsprogram i samråd med den/de som kränkt och dennes/deras vårdnadshavare.

Vid fall av kränkning/trakasseri mellan vuxen på skolan och elev

Det är varje personals ansvar att informera rektor/bitr. rektor om en kränkning eller trakasseri mellan en personal och ett barn iakttagits. Personalen på Hammenhögs Friskola arbetar med de problem som kommit till känna enligt nedanstående handlingssteg:

1. Mentor/den personal som uppmärksammat/utsatts för kränkningen stoppar det som händer och samtalat med de berörda direkt om detta är möjligt. Vid behov tar man hjälp av rektor/bitr. rektor. Trygghetsteamet och rektor/bitr. rektor informeras snarast möjligt genom avsedd blankett, dock senast inom 24 timmar.
- 2a. Enskilda samtal med den/de vuxna som deltagit i kränkningen samt samtal med den som blivit kränkt. Samtalen syftar till att medvetandegöra personen om hur dess beteende uppfattas, påverkar och med det allvar personalen ser på situationen. Inblandade elevers vårdnadshavare kontaktas.
- 2b. Vid behov; gruppdiskussion med inblandade elever och vuxna.
3. Uppföljningssamtal med de inblandade personerna ca en vecka efter inledande samtal för att ta reda på att kränkningarna har upphört.
4. Skolans barn- och elevhälsoteam informeras i de fall där den person som utsatts/utsatt för kränkning uppfattas kunna ha behov av fortsatt stöd. Barn- och elevhälsoteamet avgör behovet av fortsatt stöd.
5. Vid behov; samtal med personen som utsatts för kränkningar för att utreda om kränkningarna upphört efter ca en månad.
6. Om kränkningarna inte upphört upprättas ett åtgärdsprogram i samråd med den som kränkt, vårdnadshavare samt rektor.

Alla samtal dokumenteras på avsedd blankett!

Handlingsplan vid kränkningar:

Att ta itu med kränkningsfall innebär inte ett enskilt samtal utan arbetet är en process. Om personal får reda på fall, som kan vara fråga om kränkning, så ska hen anmäla detta till rektor/bitr. rektor genom avsedd blankett.

Barn- och elevhälsoteamet träder också in om vidare åtgärder blir nödvändiga såsom polisanmälan, skolbyte, disciplinära insatser eller liknande.

Bilaga 2

Anmälan till rektor om kränkande behandling

Ärende nummer:

☐ **Kränkningsanmälan** (Fyll i Blankett – utredning av kränkande
behandling/diskriminering/trakasserier)

☐ **Förenklad kränkningsanmälan**

Vem/vilka kände sig kränkt/kränkta? (Namn, klass)

Vem/vilka upplevs ha kränkt? (Namn, klass)

Gör en kortfattad beskrivning av orsaken

Underskrift

Datum	Befattning
Underskrift	
Namnförtydligande	

Blankett - utredning av kränkande behandling/diskriminering/trakasserier

Ärende nummer:

Datum	Ansvarig för utredningen
Vem/vilka kände sig kränkt/kränkta? (namn, klass)	
Vem/vilka upplevs ha kränkt? (namn, klass)	
Vem/vilka vuxna har sett och hanterat situationen?	
Händelseförlopp samt andra händelser som kan vara viktigt att nämna. (enligt den/de vuxna som sett händelsen)	
Händelseförlopp (enligt den/de som känt sig kränkt/kränkta)	

Händelseförlopp (enligt den/de som upplevs ha kränkt)**Direkta insatser**

(samtal med elever/vårdnadshavare, vid kränkingsanmälan sker alltid ett samtal hem till alla berörda)

Har offentlighets- sekretessbestämmelser samt reglerna kring elevinformation iakttagits?

- ☐ JA
☐ NEJ

Uppföljning / Återkoppling

Uppföljning sker den _____ (en till två veckor)

Vem följer upp?

Hur sker uppföljningen/återkopplingen?

Blanketten inlämnad till Rektor

Datum	Namnteckning

Blanketten har tagits emot Rektor

Datum	Ärende nr.
Namnteckning	